

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens quatuor Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine decimusquartus, de
Iuramento, & Adiuratione. Secundus, de Voto. Tertius, & charior Authori,
de statu Religioso. Quartus, de vitiis oppositis Religioni

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

An Religio eo ipso quòd est perfectior, sit strictior. §. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76572)

ibidem nihil de canonicis regulis expressum est: ipsosque laxiori regula inseruit. Ergo sentiebat decretum illud, ne monachi singuli Ecclesiis præficiantur de præfectura in quibuscunque Ecclesiis esse, & non tantum de Ecclesiis pleno iure religioni subiectis. Nam si de his tantum decretum esset, nihil obstarat, quod canonicis ille regularis, cuius mentio fit in e. quod Dei timorem Ecclesiæ seculari præficeretur. Non inquam obstant prædicti textus, Fateor equidem nulli Ecclesiæ monachos præficiendos esse solos, sed sub diversa obligatione, in Ecclesiis pleno iure subiectis, ac non subiectis in Ecclesiis namque pleno iure subiectis sub gravi culpa, & absolute, quod mihi persuadent. Textus penultimus, & vltimus. De capella monach. ubi compelluntur Abbates socium designare regulari existenti in prioratu, vel illum ab administratione remouere. At in Ecclesiis religioni non subiectis ex decencia, & honestate, si id fieri possit. Et hæc est differentia inter monachos, & canonicos regulares, quod monachi absolute Ecclesiis quibuscunque non debent præfici, sed in maiori conuento, aut cum aliquibus fratribus manere: Et si in aliquo casu ob necessitatem, vel grauem Ecclesiæ vtilitatem præficiantur, non absque socio in Ecclesiis ordini subiectis sub rigorosa obligatione, in aliis si incommodè fieri possit. At canonicis regulares, quia laxiori regula inserunt absolute possunt præfici, & singuli, si commodè socium habere non possint.

PUNCTVM XXVI.

Qualiter religiosus interdictus, vel concessus sit transitus ex vna in aliam religionem.

In Ecclesia variæ sunt religiones, alia strictior, alia laxior. Res. alia perfectiores. Illa dicitur perfectior religio, quæ perfectionem finem spectat, & perfectioribus mediis, & magis proportionatis ad finem consequendum vitur: sicut dixit D. Thom. ab omnibus receptus 2.2. quæst. 188. art. 6. & tradit aliis relatis Man. Rodrig. tom. 3. quæst. regular. quæst. 48. art. 1. Transitus ergo esse potest ex vna ex his religionibus ad aliam, atque adeo ex religione stricta ad minus strictam, æqualem, vel strictiorem.

§. I.

An religio eo ipso, quo est perfectior sit strictior.

SUMMARIVM.

1. An eo ipso, quo religio sit perfectior, sit etiam strictior, durior, & seuerior: Communis sententia negat.
2. Contraria verior est.

Dubium non leue est, an eo ipso quo religio sit perfectior, sit etiam strictior, durior, & seuerior: communis sententia negat: quia seueritas religionis, & eius perfectio ex diuerso capite oriuntur: perfectio namque oritur ex perfectiori fine, & mediis: at seueritas ex eo quod illa media asperiora sunt. At constat religiones mendicantes perfectiorem finem habere perfectioribusque mediis vti, quam non mendicantes: quippe attendunt non solum saluti propriæ, sed proximorum verbo, & exemplo: cum tamen religiones non mendicantes propria suorum salute contentæ sint. Ergo mendicantes perfectiores sunt non mendicantibus: & tamen non habent eas asperitates in vestitu, silentio, clausura, abstinentia, chori prolixitate, & similibus, quibus non mendicantes solent vti. Ergo non eo ipso quo religio est perfectior, eo est strictior: sic supponunt Sanch. lib. 6. sum. cap. 7. q. 3. & n. 19. Lessius lib. 2. c. 41. diu. 13. n. 100. Layman. lib. 4. summ. tract. 4. cap. 6. n. 10. & alij plures apud ipsos.

2. Nihilominus verius existimo, religionem perfectiorem eo ipso strictiorem, durior, & seueriorem esse absolute, tamen est in asperitatibus corporis laxior sit: sic cum Palud. in 4. dist. 39. q. 2. n. 17. docuit Suarez tom. 4. de relig. tract. 8. li. 3. c. 9. n. 11. Ratio vero est: quia eo ipso quo est perfectior, perfectiores actus virtutis exercet, sed quo est actus virtutis perfectior, eo est difficilius quia virtus versatur circa difficile. Ergo religio perfectior strictior est. Deinde religio perfectior perfectius, & strictius vota castitatis, paupertatis, & obedientiæ, in quibus essentia religionis consistit, seruare debet. Sed in horum obseruantia rigor, & seueritas religionis præcipue consistit. Ergo perfectior religio absolute strictior est. Præterea Text. in e. licet de Regul. ubi ex laxiori ad strictiorem religionem transitus conceditur, indifferenter vitur nomine strictioris, & sanctioris, manifestè indicans sanctiorem strictiorem esse, & contra. Verum est hoc ita sit, religio minus stricta, & perfecta strictior esse potest quoad corporis asperitates religione perfectiore.

§. II.

An ex religione minus perfecta liceat ad perfectiorem transire, esto laxior sit quoad corporis afflictiones.

SUMMARIVM.

1. Apponitur ratio dubitandi.
2. Certum est licitum esse huiusmodi transitum. Et satis sit dubitandi rationi.
3. Seclusa speciali prohibitione omnibus licet ex religione laxiori ad absolute strictiorem transire.
4. Moniales ob specialem clausuram non posse ex laxiori religione ad strictiorem transire docuit Azor. Sed contrarium dicendum est.
5. Conuersis, & oblatis plures denegant hunc transitum: Sed verius est non solum ad strictiorem, sed etiam ad laxiorem religionem posse transire.
6. Limitandum est, nisi Pontifex laxiori religioni privilegium concedat, ne possint eius religiosi strictiorem ingredi.
7. Quibus religiosi transitus ad strictiorem religionem interdicitur sit iure communi nullus, speciali pluribus.
8. Est supradictus transitus licitus sit, raro tamen consulendus est.

Ratio dubitandi est, quia professione religioni priori tradidisti obsequium, non igitur eam tenuentem dimittere potes, sicuti non potest seruus occasione habendi excellentiorem dominum deserere priorem. Item religio non te expellere potest, dum illi nociuus es, etiam occasione recipiendi vtiliorem. Ergo nec tu deserere religionem debes; quæ tibi non nocet, occasione suscipiendi perfectiorem.

2. Nihilominus certissimum est, licitum esse huiusmodi transitum: eo namque spiritualis profectus, & maior Dei obsequium obtinetur: ob quam rationem tract. de voto diximus licere propria autoritate vorum Deo factum in melius commutare; quia ea commutatio gratior est Deo, ceditque in maiorem videntis vtilitatem. Neque obstat dubitandi ratio. Fateor per professionem te religioni tradi, & non solum Deo, sed etiam ipsi religioni obligari: nego tamen inde sequi te non posse eam dimittere ob perfectiorem assumendam, potes equidem: quia non te tradidisti in seruum, qui non in propriam, sed in domini vtilitatem se tradidit: tu in vtilitatem propriam, & in obsequium Dei te religioni tradidisti, cum autem in religione perfectiori, & maior vtilitas propria, maiorque Dei obsequium adsit, potes minus perfectam religionem relinquere, ut perfectiorem assumes, quia censuris te religioni minus perfecta tradidisse, dum te perfectiori non tradidisti, atque ita suffinet Sanch. lib. 6. sum. c. 7. n. 3. Suarez. t. 4. de relig. tr. 8. lib. 3. c. 9. n. 1. & supponunt omnes.

3. Hinc fit seclusa speciali prohibitione omnibus esse licitum ex religione laxiori ad absolute strictiorem transire: quia est transitus ex religione minus perfecta ad perfectiorem, deciditurque expressè cap. licet. de Regularib. Notanter dixi absolute strictiorem; quia stat optimè religionem aliquam strictiorem esse in seipsum, cilio, alique corporis asperitatibus, quæ tamen absolute strictior non sit: eo quod in obseruatione castitatis, paupertatis, & obedientiæ non ita strictè procedat. Religionis vero strictio sicuti & perfectio ex hoc capite potius quam ex aliis corporis asperitatibus desumenda est. Quapropter censio seclusa speciali prohibitione licitum esse cuiuslibet monacho ad quamlibet ex religionibus mendicantibus transire: eo quod sint absolute perfectiores, & strictiores, non tamen è contra, sic docuit D. Thom. 2. 2. q. 189. art. 8. D. Antonin. 3. p. rit. 16. c. 4. in princ. & §. 4. Paludan. in 4. dist. 38. q. 2. n. 17. & q. 3. art. 1. num. 11. Syluest. verb. relig. 4. q. 1. Nauarr. comm. 4. de regular. num. 2. & 3. Suarez. t. 4. de relig. tr. 8. lib. 3. c. 9. n. 10.

4. Notanter dixi omnibus, quia aliquibus visum est moniales ob specialem clausuram non posse ex laxiori religione ad strictiorem transire: sic docuit Azor. t. 1. insit. moral. lib. 13. cap. 8. q. 1. Sed contrarium omnino dicendum, quia olim permittus fuit hic transitus in Concil. Triburien. 2. q. 4. c. 1. & referretur cap. 12. o. q. 4. Sed per Concil. Trident. & Pium V. clausuram interdicens hæc permissio reuocata non est, neq; hic transitus interdicitur: solum enim interdictus est egressus è monasterio vagationi periculosus, & regulari obseruantia, propriaque perfectioni contrarius, qualis non est egressus in religionem arctiorem, & sanctiorem: & ita docent Man. Rodrig. t. 3. qq. regul. q. 52. art. 6. Sanch. aliis relatis, lib. 6. sum. cap. 7. n. 6. Suarez. t. 4. de relig. tract. 8. lib. 3. cap. 10. num. 1. Neque credo ad huiusmodi egressum requiri in monialibus eam licentiam, de qua in c. vni. de statu Regul. in 9. & in Trident. sess. 25. de Regularib. cap. 5. & à Pio V. in proprio motu incipienti decoris quia